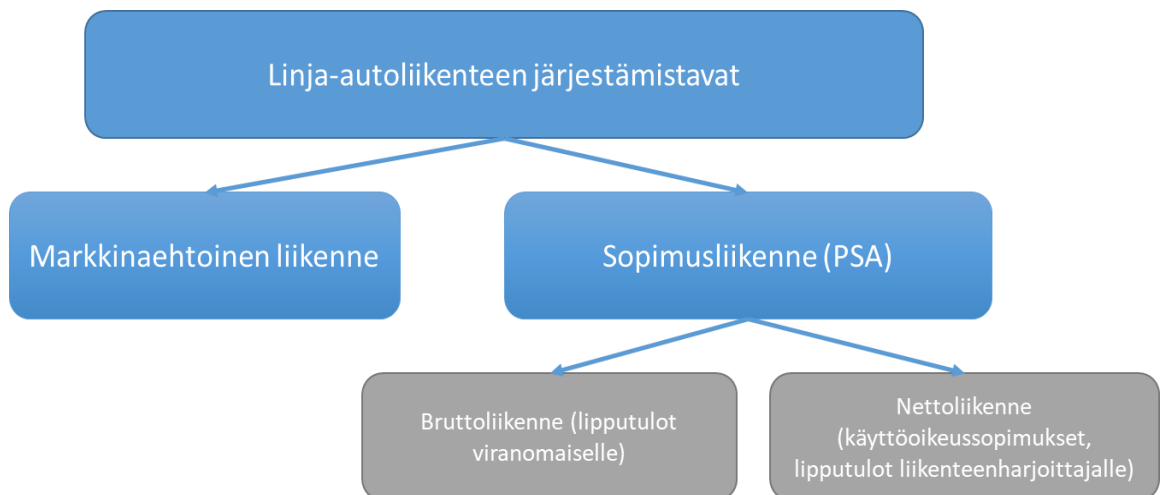

1 Linja-autoliikenteen myyntituotot ja suoritteet, täyttöohje

Kyselylomakkeen kysymykset koskevat pelkästään linja-autoliikennettä. Tiedot kerätään kaikilta yrityksiltä, joilla on linja-autoliikennöintiin oikeuttava henkilöliikennelupa ja joiden linja-autoliikenteestä saatu liikevaihto oli tilikaudella vähintään 200.000 euroa.

Tässä ohjeessa on täsmennetty lomakkeessa esitettyjä termejä. Säännöllinen kaikille avoin joukkoliikenne jakautuu markkinaehtoiseen liikenteeseen sekä toimivaltaisten viranomaisten järjestämään sopimusliikenteeseen. Sopimusliikenteessä lipputulot jäävät joko viranomaiselle (bruttoliikenne) tai liikenteenharjoittajalle (nettoliikenne).

Kuva 1. Liikenteen järjestämismallit säännöllisessä kaikille avoimessa joukkoliikenteessä

2 Joukkoliikenteen toimivaltaiset viranomaiset

Joukkoliikenteen toimivaltaiset viranomaiset on määritelty laissa liikenteen palveluista (181§). Tilastoinnissa käytetään seuraavaa jaottelua:

2.1 Suurten kaupunkien liikenne (4 kaupunkiseutua):

- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä Espoon, Helsingin, Kauniaisten, Keravan, Kirkkonummen, Sipoon, Siuntion, Tuusulan ja Vantaan kuntien muodostamalla alueella
- Oulun kaupunki Iin, Kempeleen, Limingan, Lumijoen, Muhoksen, Oulun ja Tyrnävän kuntien muodostamalla alueella
- Tampereen kaupunki Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Oriveden, Pirkkalan, Tampereen, Vesilahden ja Ylöjärven kuntien muodostamalla alueella
- Turun kaupunki Kaarinan, Liedon, Naantalin, Paimion, Raision, Ruskon ja Turun kuntien muodostamalla alueella

2.2 Keskisuurten kaupunkien liikenne (10 kaupunkia ja kaupunkiseutua):

- Hämeenlinnan kaupunki Hattulan, Hämeenlinnan ja Janakkalan kuntien muodostamalla alueella
- Joensuun kaupunki Joensuun, Kontiolahden ja Liperin kuntien muodostamalla alueella
- Jyväskylän kaupunki Hankasalmen, Jyväskylän, Laukaan, Muuramen, Petäjäveden, Toivakan ja Äänekosken kuntien muodostamalla alueella.
- Kotkan kaupunki Haminan, Kotkan ja Pyhtään kuntien muodostamalla alueella
- Kuopion kaupunki Kuopion ja Siilinjärven kuntien muodostamalla alueella
- Lahden kaupunki Asikkalan, Hartolan, Heinolan, Hollolan, Hämeenkosken, Kärkölän, Lahden, Nastolan, Orimattilan, Padasjoen ja Sysmän kuntien muodostamalla alueella
- Porin kaupunki Harjavallan, Kokemäen, Nakkilan, Porin ja Ulvilan kuntien muodostamalla alueella
- Kouvolan kaupunki
- Lappeenrannan kaupunki Imatran ja Lappeenrannan kuntien muodostamalla alueella.
- Vaasan kaupunki Vaasan ja Mustasaaren kuntien alueella

2.3 Pienten kaupunkien liikenne (13 kaupunkia ja kaupunkiseutua)

- Meri-Lapin seudullinen kunnallinen joukkoliikenneviranomainen Kemin, Keminmaan, Simon, Tervolan ja Tornion kuntien muodostamalla alueella
- Hyvinkää
- Kajaani
- Kokkola
- Mikkeli
- Raasepori
- Rauma
- Riihimäki
- Rovaniemi
- Salo
- Savonlinna
- Seinäjoki

2.4 Muu joukkoliikenne (9 ELY-keskusta ja peruskunnat)

Edellä mainittuihin kuntiin kuulumattomat kunnat (ns. peruskunnat). Liikenne on joko ELY-keskusten järjestämää pääsääntöisesti kuntien välistä tai kunnan järjestämää sisäistä liikennettä.

Aluehallintouudistuksen myötä ELY-keskusten järjestämä liikenne siirtyi Traficomille 1.1.2026. Tilastovuoden 2025 osalta liikenteen järjesti vielä ELY-keskukset.

3 Rivien yleisohjeet

3.1 Joukkoliikenne

Joukkoliikenteellä tarkoitetaan säännöllistä kaikille matkustajille avointa linja-autoliikennettä.

Markkinaehtoinen liikenne

Markkinaehtoinen liikenne järjestetään liikenteenharjoittajan oman suunnittelun ja hinnoittelun pohjalta ilman julkista rahoitusta. Markkinaehtoinen liikenne on pääasiassa pidempimatkaista kaukoliikennettä, mutta voi olla myös toimivaltaisten viranomaisten alueiden sisäistä. Pidempimatkaista usean toimivaltaisen viranomaisen alueella kulkevaa markkinaehtoista liikennettä ei tarvitse eritellä alueittain, vaan se merkitään kokonaisuudessaan kohtaan kaukoliikenne.

3.1.1 Kaukoliikenne

Markkinaehtoista, pääasiassa pitempimatkaista matkustamista palvelevaa liikennettä.

3.1.2 Ulkomaan säännöllinen liikenne

Markkinaehtoinen ulkomaille suuntautuva liikenne sisältäen kotimaassa ja ulkomailla suoritettavat osuudet.

3.1.3 Muu markkinaehtoinen liikenne

Muu markkinaehtoinen liikenne, esimerkiksi koululaisten ja opiskelijoiden tarpeeseen suunniteltu liikenne.

3.1.4 Suurten kaupunkien liikenne

4 suuren kaupunkiseudun sisäinen liikenne. Netto- ja bruttoliikenteessä ko. taho on myös liikenteen tilaaja. Kts. lista ylempää.

3.1.5 Keskisuurien kaupunkien liikenne

10 keskisuuren kaupunkiseudun sisäinen liikenne. Netto- ja bruttoliikenteessä ko. taho on myös liikenteen tilaaja. Kts. lista ylempää.

3.1.6 Pienten kaupunkien liikenne

13 pienen kaupungin ja kaupunkiseudun sisäinen liikenne. Netto- ja bruttolienteessä ko. taho on myös liikenteen tilaaja. Kts. lista ylempää.

3.1.7 Muu joukkoliikenne

Edellä mainittuihin kuntiin kuulumattomat kunnat (ns. peruskunnat). Liikenne on joko ELY-keskusten järjestämää pääsääntöisesti kuntien välistä tai kunnan järjestämää sisäistä liikennettä. Netto- ja bruttolienteessä ko. taho on myös liikenteen tilaaja. Kts. lista ylempää.

3.2 Tilausliikenne

Tilausliikenne on tiettyä ryhmää, kuten koululaisia, varten tilattu kuljetus, eivätkä siihen pääse ulkopuoliset matkustajat.

3.2.1 Säännölliset tilausajot

Reitti ja aikataulu on säännöllinen, liikennöinti perustuu yleensä sopimukseen ja jatkuu pitkäköjä aikoja. Esimerkkeinä ryhmään kuuluvasta liikenteestä ovat koululaistilausajot, säännölliset kotihoidon kuljetukset ja varusmiesten lomakuljetukset. Liikenne ei ole kaikille avointa vaan tarkoitettu tietylle ryhmälle.

3.2.2 Muu tilausliikenne

Reitti ja aikataulu ovat sopimuksen varaisia ja liikennöinti on kertaluontoista tai tilausajot ajetaan lyhyehkön ajan sisällä. Tähän ryhmään kuuluu esimerkiksi kotimaan bussimatkailu.

3.2.3 Ulkomaan bussimatkailu

Sisältäen kotimaassa ja ulkomailla suoritettavat osuudet.

3.3 Muu liiketoiminta

3.3.1 Postin- ja rahdinkuljetus

3.3.2 Muu ammattimainen liikenne

Esimerkiksi kuorma-auto- tai taksiliikenne.

3.3.3 Matkatoimistotoiminta

3.3.4 Muu liiketoiminta

Muu liiketoiminta, jota ei ole edellä mainittu, esimerkiksi bussinvuokraus.

3.4 Tuloslaskelman mukainen liikevaihto

Tiedon on täsmättävä:

- Patenti- ja rekisterihallituksessa olevan tiedon kanssa
- Lomakkeella yläpuolisen myyntituotot yhteensä luvun kanssa

3.5 Markkinaehtoisen liikenteen esteettömällä kalustolla ajettujen vuorojen osuus

Esteettömäksi vuoroksi katsotaan vuoro, joka on ajettu matalalattiaisella tai pyörätuolipaikalla varustetulla M2 ja M3 luokan linja-autolla ja johon on ollut mahdollista ostaa pyörätuolipaikka.

3.6 Kulujen erittely

Kuluerittelyllä pyritään saamaan tarkempaa tietoa tietyistä kulueristä mm. linja-autoliikenteen kustannusindeksin painorakennelaskelmia varten. Tuloslaskelman mukaiset kustannusjakaumat tulevat verohallinnon ja PRH:n kautta. Kuluerittely on erityisen tärkeä linja-autoliikenteen kustannusindeksin eri liikennetyyppien painorakennelaskelmien laadinnassa. Kulut yhteensä tulisi täsmätä yrityksen tuloslaskelman tilikauden ostojen, ulkopuolisten palveluiden ja liiketoiminnan muiden kulujen kuluerien yhteenlasketun summan kanssa.

3.7 Henkilöstökustannukset

Henkilöstöä koskevilla tarkemmilla palkkatiedoilla pyritään saamaan tarkempaa tietoa palkkojen jakautumisesta eri henkilöstöryhmille linja-autoliikenteen kustannusindeksin painorakennelaskelmia varten. Tuloslaskelman mukaiset kustannusjakaumat tulevat verohallinnon ja PRH:n kautta.

Taulukossa eri henkilöstöryhmien palkkojen ja sosiaalivakuutusmaksujen summan tulisi täsmätä yrityksen tuloslaskelman henkilöstökulujen kanssa.